

РЕШЕНИЕ

№ 16160

гр. София, 05.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 02.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **7171** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.84, ал.2 във вр.с чл.70, ал.1 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) и чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Д. Ф., гражданин на Х., ЛНЧ: [ЕГН], срещу Решение № УП-ОК7/06.06.2024г., издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), с което, на основание чл.70, ал.1, вр. с чл. 13, ал.1, т.2, т.4 и т.11 от ЗУБ е отхвърлена като явно неоснователна молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е нищожно и незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Жалбоподателят счита, че органът неправилно е приел, че са налице хипотезите на чл. 13, ал.1, т. 2 и т.4 от ЗУБ. Твърди, че в решението не са изложени мотиви за явната неоснователност на молбата му за закрила и изводите в него противоречат на цитираната справка за положението в Х..

Моли съда да отмени обжалваното решение на интервюиращ орган при ДАБ - МС и да върне преписката на административния орган.

Ответникът, интервюиращ орган при ДАБ - МС, изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. В съдебно заседание чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и излага доводи за законосъобразност на обжалвания административен акт. Моли обжалването да бъде отхвърлено.

Софийска градска прокуратура не изразява становище и не изпраща представител в проведеното открито съдебно заседание.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в своята съвкупност и доводите на страните, по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, намира за установено от фактическа страна, следното:

С молба до ДАБ - МС с вх. № ОК-13-835 от 20.05.2024г. Д. Ф., гражданин на Х., [дата на раждане] в [населено място] дьо Пе, Х., народност – хаитянин, религиозна принадлежност – християнин – католик, семейно положение – женен, е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му е установена въз основа на представен национален хаитянский паспорт. Представени са и копие на документ, издаден от посолството на Х. във Франция и копие на лична харта, издадена от Х..

С покана от 20.05.2024г. (л.73 от делото) Д. Ф. е поканен на интервю. С кандидата е проведено интервю, отразено в протокол УП-6364 от 20.05.2024г. В хода на производството жалбоподателят заявява, че е влязъл в България на 2002.2024г. със самолет легално с българска виза, заедно със съпругата му Д. М. и брат му, след като бил поканен на церемония за връчване на дипломата му от Франкофонския университет в България, в който се дипломирал. През 2016-2017г. завършил психология бакалавър в Х. и магистратура в България – Стопанско управление. Заявява, че тримата са предложени аз участие в хуманитарна програма на САЩ, имаща за цел оказване на хуманитарна помощ на хаитяни, жертви на насилието, което властва в Х.. Жалбоподателят заявява, че е идвал в България през 2020г. и 2021г., тъй като следвал магистратура във Франкофонския университет. След като приключил обучението си, се върнал в Х., откъдето представил дипломната си работа с видео-конферентна връзка. Преди да дойдат в България се опитали да заминат за К. и Ш., за да продължат обучението си, но получили отрицателен отговор, включили се и в хуманитарната програма в САЩ, откъдето очакват отговор. Докато били в България положението в Х. се влошило, преустановени били всиоки полети до там, летището било превзето от въоръжени цивилни лица. Получил и заплахи, тъй като бил автор на песни, от които личало пристрастието му към политиката на убития президент на страната и били против режима в страната. Той изпълнявал песните, а брат му бил звукооператор. Записи на песните му били в You tube и след като придобили известност жалбоподателят от януари 2023г. започнал да получава заплахи по телефона, че ако продължава да ги изпълнява, ще бъде убит. Били заплашвани и брат му и съпругата му. Съпругата му била заплашвана и по семейни причини, поради конфликт с втория си баща, който се опитал да я изнасили. Заради заплахите се местели в различни квартали. До подаване на молбата за закрила са живели за сметка на техния свещеник, който финансирал престоя им в България. След като визата им изтекла, от университета ги посъветвали да я удължат, но след като им отказали ги посъветвали да се обърнат към ДАБ. В Х. живеят майка му, брат му и две сестри. Там жалбоподателят давал психологически консултации. Заявява, че не е членувал в политическа партия, не е арестуван, не е имал проблеми с официалните власти в страната си на произход, не е съден или осъждан в Х., не му е оказвано насилие, освен устните заплахи. Не е имал проблеми, свързани с етническата принадлежност и вероизповеданието си. Не е членувал във въоръжена групировка или формиране. Не иска да се връща в Х., заради заплахите и обстановката там.

С решение № УП-ОК7/06.06.2024г г интервюиращият орган при ДАБ е отхвърлил като явно неоснователна молбата му за предоставяне на статут на бежанец и

хуманитарен статут, на основание чл.70, ал.1, вр. с чл. 13, ал.1, т.2, т. 4 и т.11 от ЗУБ. Решението е връчено на адресата на 05.07.2024 г. и той е запознат със съдържанието му на език, разбираем за него. Жалбата срещу решението е подадена чрез ДАБ - МС на 12.07.2021г

Пред съда жалбоподателят представя разпечатки на кореспонденция водена по WhatsApp, в която се отправят заплахи срещу съпругата му чрез отец Л. М., гражданин на САЩ, който работи като свещеник-мисионер в Х., и акт за вписване на религиозен брак с превод на български език. Представени са за сведение и статии от интернет страници с информация за ситуацията в Х..

От ответника е представена справка, в която уведомява съда, че не са открити съществени промени в политическата обстановка и състоянието на сигурността в Х., които да се различават от данните в справка с вх. № ЦУ-1368/30.05.2024г., представена в хода на административното производство по издаване на оспореното решение.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 84, ал. 2 от ЗУБ, от активно легитимирана страна - адресат на решението, срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, съдът намира следното:

Оспореното в настоящото производство решение е издадено от компетентен орган – Н. С., на длъжност младши експерт в РПЦ – [населено място], който е определен за интервюиращ орган със Заповед № РД05-303/13.04.2022г. на председателя на ДАБ, на основание чл. 48, ал. 1, т. 10 от ЗУБ (л.115 от делото).

Обжалваният административен акт отговаря на изискванията за форма и съдържание, тъй като се мотивира с посочване на конкретни факти, въз основа на които се издава и съответни правни норми.

Съдът не установява при постановяването на решението да е налице нарушение на правото на защита на жалбоподателя. Процесният акт е надлежно съобщен на адресата си на език, който той владее, като всички процесуални действия в особеното производство са извършвани в присъствие на преводач от езика, владян от търсещия закрила.

Оспореното решение е издадено в ускорена процедура в производството по общия ред по реда на Глава VI, Раздел II. Съгласно чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, производството се образува с регистрирането на чужденец по подадена от него молба за международна закрила. В случая чужденецът е регистриран на 20.05.2024 г., а оспореният акт е издаден на 06.06.2024 г. при спазване на срока по чл. 70, ал. 1 от ЗУБ за произнасяне в ускорена процедура. В хода на производството пред решаващия орган при РПЦ - [населено място] при ДАБ с гражданина на Х. е проведено интервю, което е отразено в нарочен протокол, прочетен на интервюирания в присъствието на преводач на разбираем за него език.

Условията за предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен статут, са посочени в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Наличието и основателността на опасенията,

следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произходът на преследването, дали последното води до нарушаване на основни права на човека и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

Установено е, че страната на произход на жалбоподателя е Х. и спрямо нея следва да се преценява личното положение на търсещия закрила с оглед критериите заложиени в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

Извършената преценка, че по отношение на конкретния търсец закрила, не са налице предпоставките за даване на статут на бежанец, се явява правилна.

Представената от жалбоподателя бежанската история и фактите по преписката са обсъдени подробно в мотивите на обжалваното решение. Жалбоподателят не твърди срещу него да са предприети реални действия на преследване. Изнесените в интервюто от чуждия гражданин факти правилно се интерпретират от органа, като такива, които не установяват обстоятелството, че спрямо търсещия закрила на основание на неговата раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група е имало преследване, нито че е налице риск от бъдещо такова, поради което същият основателно се страхува от това. Нито един от изнесените факти от бежанската история не сочи данни за опасност или реално проявено насилие спрямо търсещия закрила поради причините, които се релевират в закона. Следователно, правилни са и изводите за наличие на основание по чл.13, ал.1, т.2 от ЗУБ. Правилен и обоснован е изводът на ответника за липсата на каквито и да е конкретни данни за осъществено преследване спрямо търсещия закрила или опасността от такова по някоя от причините, установени в чл. 8 от ЗУБ при пребиваването му на територията на Х.. Анализът на изложената бежанска история налага извода, че причините за напускане на страната му на произход са изцяло лични и заплахите срещу съпругата му и него са криминални и като такива стоят извън предметния обхват на ЗУБ. Защитата срещу криминални посегателства може да се търси по наказателноправен ред. От изнесените в интервюто данни следва, че жалбоподателят напуска страната си на произход, воден от желание да отиде в страна с висок стандарт на живот, за да може да учи. Чуждият гражданин не е подал молбата си за закрила веднага при влизането си в България, нито при затваряне на летището в Х. и осуетяване на възможността за връщането му там, а е изчаквал да получи отговор от САЩ относно програмата „Б.“, по която са кандидатствали със съпругата и брат му, поради което правилен и законосъобразен е и изводът на интервюиращия орган и за наличие на основание по чл. 13, ал.1, т. 11 от ЗУБ.

Относно представените от жалбоподателя писмени доказателства – кореспонденция по мобилно приложение, в която са отправят заплахи срещу съпругата му, съдът счита, че не се установява автентичността на кореспонденцията, нито авторството ѝ, поради което не следва да бъдат кредитирани.

В конкретния случай обстоятелства, релевантни по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, не се установяват по категоричен начин. Както е посочено и в разясненията, дадени в т.39 от Решение на СЕС по дело С-465/07, тежестта на доказване е за жалбоподателя, който твърди, че ще е засегнат живота му ако се върне в страната по произход. В този смисъл съдът намира, че жалбоподателя не доказва да е засегнат поради присъщи на личното му положение елементи.

Като се има предвид заявеното в интервюто, че причината да подаде молба за закрила е, промяната в положението в Х. и като съобрази изложеното в справката и

достъпната информация за положението със сигурността в Х., съдът намира за необоснована преценката на интервюиращия орган за неоснователност на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основанията посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1-3, като тази преценка е направена по отношение на страната му на произход, за която органът в особеното производство събира данни, обобщени в нарочна справка. Като част от административната преписка е представена справка относно Х., изготвена от дирекция "Международна дейност" на ДАБ, с вх. № ЦУ-1368/30.05.2024г. Справката е изготвена в съответствие с Методологията на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището за изготвяне на информация за страните по произход (2012).

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Член 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С- 465/07/Meki Elgafaji and Noor Elgafaji vs Straatssecretaris van Justitie/, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за този вид закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справка за Х. с вх. № ЦУ-1368/30.05.2024г.. на Дирекция "Международна дейност" при ДАБ.

Данните в справката обаче неправилно са интерпретирани в обжалваното решение. В нея е посочено, че бандите в Х. контролират по-голяма част от

столицата П.-о П.. Те разширяват контрола си върху част от страната, която на места действително е изпаднала в беззаконие. Х. изпада във все по-голямо беззаконие след убийството през юли 2021г. на президента Ж. М., което достига кулминация в безредиците и атаките срещу ключова инфраструктура през февруари и март. Многонационалната мисия за сигурност, одобрена от ООН среща съпротива в Х. и К., която трябваше да ръководи мисията и да разположи 1000 служители. Според ООН 2500 души са били убити или ранени само през първите три месеца на 2024 година в насилие, свързано в банди, като някои жертви са останали да гният по улиците, тъй като насилието е попречило на семействата да съберат телата за погребение.

Относно състоянието на сигурността в Х. в справката се посочва, че засилената бандитска офанзива и по-нататъшното влошаване на ситуацията със сигурността е накарало няколко държави от ЕС да изтеглят част от дипломатическия си персонал. По данни на ООН вътрешното разселване на лица възлиза на повече от 362 000 души. Службата на Върховния комисар на ООН за правата на човека (ОНЧНР) заяви, че повече от 1550 души били убити и повече от 800 са ранени към 22.03.2024г. Членовете на бандите продължават да използват различни форми на сексуално насилие през 2024 г. са регистрирани повече от 60 случая на линч от така наречените бригади за самоотбрана. Ситуацията се влошава и по отношение на храните и медицинските консултативи. Според неправителствени групи, въоръжени групировки сега контролират около 90 процента от П.-О П.. От общодостъпните източници на информация и официалните изявление на главния секретар на ООН от 18.07. 20124г. се установява, че ситуацията със сигурността в Х. бързо се влошава.

Основателни са възраженията на жалбоподателя, че решението е издадено без да са изяснени фактите. От представените с административната преписка доказателства се установява, че жалбоподателят не е поискал възможност да представи писмени доказателства. Въпреки това с жалбата и в съдебно заседание от процесуалния представител на жалбоподателя са представени писмени доказателства, свързани със страната му на произход Х., които кореспондират и с представената справка от ответника. Съдът констатира, че Х. страда от повсеместно насилие. В края на м.февруари тази година въоръжени банди са започнали координирани атаки, поемайки контрола над полицейските участъци, обстрелвайки главното международно летище, заради което то е останало затворено почти три месеца, и щурмувайки двата най-големи затвора в страната. Според предадената информация от БТА, цитираща нов доклад на ООН, нарастващото насилие в Х., причинено от сблъсъци между воюващи помежду си престъпни банди, е довело до преместването на близо 580 000 души.

Следва да се има предвид, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства, а реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи закрила - чл.9, ал.2 и ал.3 ЗУБ.

Разпоредбите са приети с цел да съответстват на Директива 2004/83/ЕО, но от съдържанието на решението се вижда, че за такива обстоятелства в случая не са изложени мотиви. Цитираната в обжалваното решение информация за Х. е от м.март и м.април 2024 г., като не е отчетено дали тя се е променила към настоящия момент и в каква насока. В тази връзка доводите, изложени в оспорваното решение в насока степента на насилие в Х. и специфичното положение на жалбоподателя са необосновани.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсеция убежище, следва да са актуални. Поради изложеното, решението на интервюиращия орган следва да бъде отменено в тази част и административната преписка следва да се върне на административния орган, който следва да я разгледа по общия ред и след като събере доказателства относно актуалната обстановка в Х., въз основа на нея да прецени, дали ситуацията в Х. сочи на наличие на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки граждан намиращ се на тази територия сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. да прецени наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от територията на Х., който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (СЕО) по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО (отм).

По изложените съображения, оспореното решение следва да бъде отменено в частта на отказания хуманитарен статут като незаконосъобразно - постановено при съществено нарушение на административно-производствените правила и неправилно приложение на закона – отменителни основания по чл.146, т.3 и т.4 АПК и преписката да се върне на органа за разглеждането на молбата за закрила в тази част в производство по общия ред на ЗУБ, като се преценят предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут с оглед на актуалната обстановка в Х..

Водим от горното, Административен съд София-град, Първо отделение, LXV състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № УП-ОК7/06.06.2024г., издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, в частта, в която молбата на Д. Ф., гражданин на Х., за хуманитарен статут е отхвърлена като явно неоснователна и

ИЗПРАЩА делото като преписка на компетентния орган на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за ново разглеждане и произнасяне по молбата на Д. Ф., гражданин на Х., с вх. № ОК-13-835 от 20.05.2024г. в частта ѝ на поисканото предоставяне на хуманитарен статут,

при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Ф., гражданин на Х., срещу Решение № УП-ОК7/06.06.2024г., издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, в частта, с което е отхвърлена молбата му с вх. № ОК-13-835 от 20.05.2024г. за предоставяне на статут на бежанец като явно неоснователна.

Решението не подлежи на обжалване.

Съдия: